

iTOSAM



İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 06 MAYIS
2024

Ekonomide Son Gelişmeler

29 NİSAN | 03 MAYIS

- 3 DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ
- 6 ENFLASYON (TÜİK)
- 9 ENFLASYON (İTO)
- 11 EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ
- 12 HİZMET ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ
- 13 İSO TÜRKİYE İMALAT PMI
- 15 MÜSİAD SAMEKS
- 16 TURİZM İSTATİSTİKLERİ I.ÇEYREK

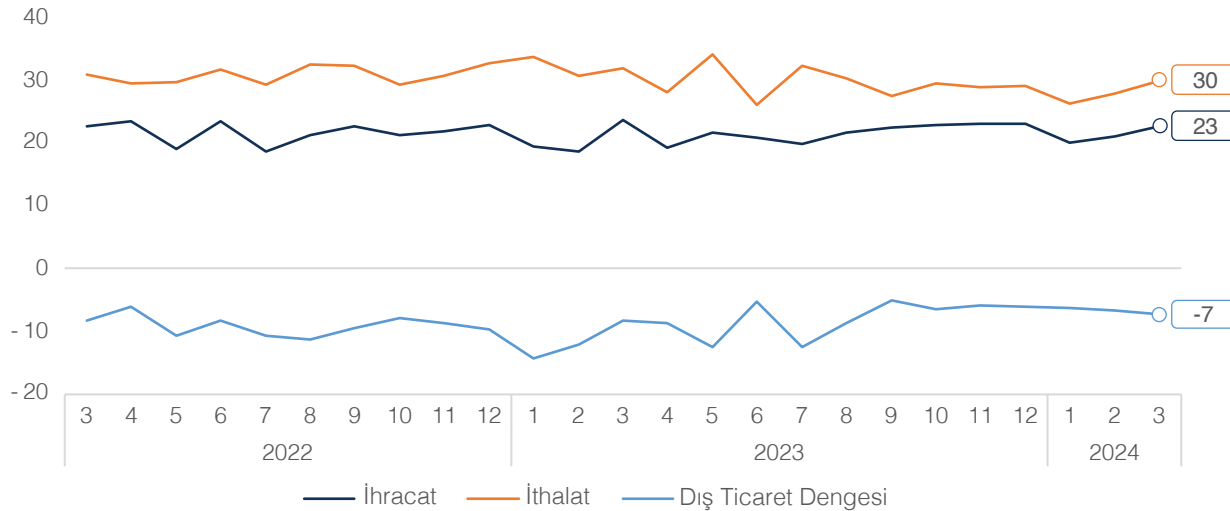
Dış Ticaret İstatistikleri

“Mart Ayında İhracatta %4,1; İthalatta %6,3 Azalış”

Dış ticaret verilerine göre mart ayında ihracat, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,1 azalarak 22 milyar 571 milyon dolar; ithalat %6,3 azalarak 29 milyar 912 milyon dolar oldu. Ocak-Mart döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,6 artarak 63 milyar 603 milyon dolar; ithalat ise %12,8 oranında azalarak 83 milyar 945 milyon dolar seviyesinde kaydedildi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı 2 milyar 16 milyon dolar, dış ticaret hacmi %6 azalarak 43 milyar 594 milyon dolar olarak gerçekleşti. Enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise şubat ayında %93,3 iken mart ayında %91,2'ye geriledi.

Dış Ticaret Mart Ayı (Milyar \$)



Kaynak: TÜİK

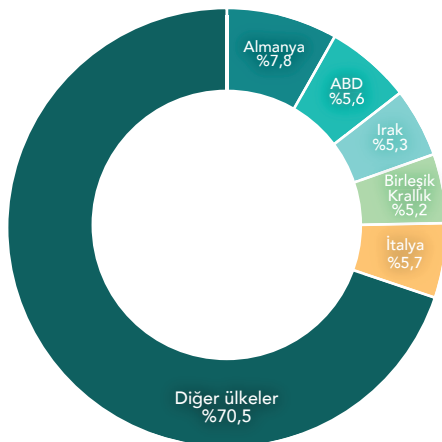
Dış Ticaret İstatistikleri

“Almanya İhracatta, Çin İthalatta İlk Sırada ”

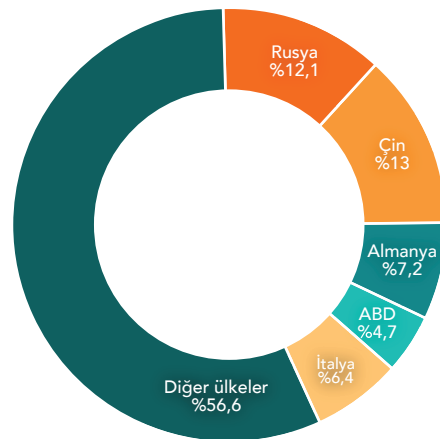
Mart ayında en çok ihracat gerçekleştirilen ülke 1 milyar 749 milyon dolar ile Almanya oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 288 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 265 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 189 milyon dolar ile Irak ve 1 milyar 172 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,5’ini oluşturdu. İthalatta ise ilk sırayı 3 milyar 900 milyon dolar ile Çin aldı. Bu ülkeyi sırasıyla 3 milyar 632 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 146 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 902 milyon dolar ile İtalya ve 1 milyar 407 milyon dolar ile ABD takip etti. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %43,4’ünü oluşturdu.

Ocak-Mart döneminde en çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD, İtalya, Irak ve Birleşik Krallık olurken en çok ithalat yapılan ülkeler ise Rusya, Çin, Almanya, İtalya ve ABD şeklinde sıralandı. İlk beş ülkeye yapılan ihracat toplam ihracatın %30’unu; ithalat ise toplam ithalatın %44,4’ünü oluşturdu.

Ülkelere Göre İhracat, Mart 2024



Ülkelere Göre İthalat, Mart 2024



Dış Ticaret İstatistikleri

“Mart Ayında Dış Ticaret Açığı %12,4 Azaldı”

Mart ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %12,4 azalarak 7 milyar 341 milyon dolar gerçekleşti. İthalatın ihracatı karşılama oranı 2023 yılı mart ayında %73,8 iken 2024 yılı mart ayında %75,5 seviyesine yükseldi. Ocak-Mart döneminde dış ticaret açığı %41,5 azalarak 20 milyar 343 milyon dolar kaydedildi.

Ocak-Mart döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracata bakıldığında, imalat sanayi %93,9, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörü %4,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörü ise %1,5 paya sahip oldu. Geniş ekonomik gruplar sınıflandırmasına göre ithalatta ise ara mallarının payı %69,9, sermaye mallarının payı %14,5 ve tüketim mallarının payı %15,5 olarak kaydedildi.

Sektörlere Göre Dış Ticaret, Mart 2024 (Milyon ABD \$)

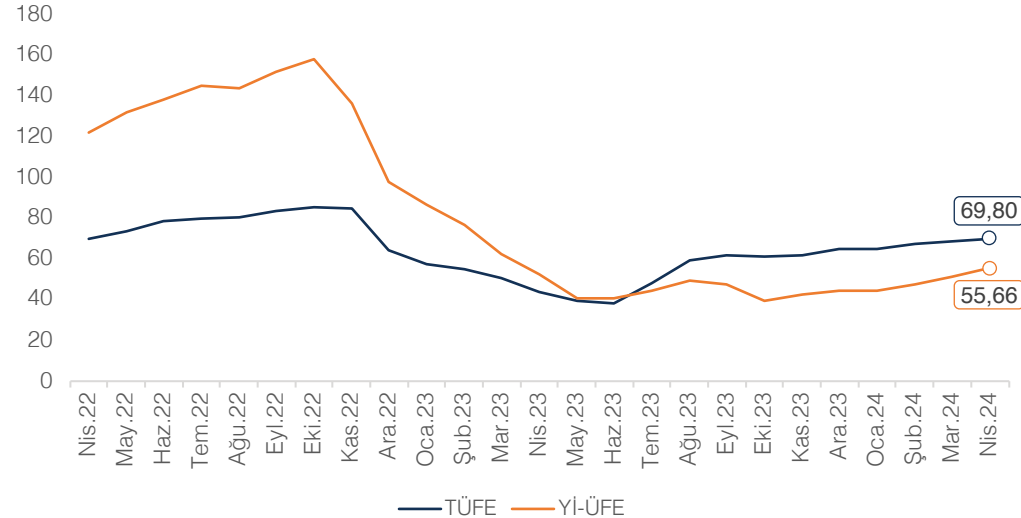
Sektörler	Mart			Ocak-Mart		
	2023		2024	2023		2024
	Değer	Pay(%)	Değer	Değişim(%)	Değer	Değişim(%)
ISIC Rev.4						
İhracat						
Toplam	23.548	100,0	22.571	100,0	-4,1	61.417
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	777	3,3	788	3,5	1,4	2.263
Madencilik ve taş ocakçılığı	296	1,3	339	1,5	14,7	881
İmalat	22.352	94,9	21.342	94,6	-4,5	57.953
Diğer	123	0,5	102	0,5	-17,1	320
İthalat						
Toplam	31.927	100,0	29.912	100,0	-6,3	96.217
Sermaye (yatırım) malları	4.771	14,9	4.332	14,5	-9,2	12.000
Ara (ham madde) mallar	23.251	72,8	20.907	69,9	-10,1	73.938
Tüketim malları	3.886	12,2	4.631	15,5	19,2	10.188
Diğerleri	18	0,1	41	0,1	129,1	90

Enflasyon (TÜİK)

“TÜFE’de Yıllık %69,8 Artış”

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) nisan ayında bir önceki aya göre %3,18, bir önceki yılın aynı ayına göre %69,8 artış gösterdi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ise bir önceki aya göre %3,6, bir önceki yılın ayına göre %55,66 arttı.

TÜFE ve Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)



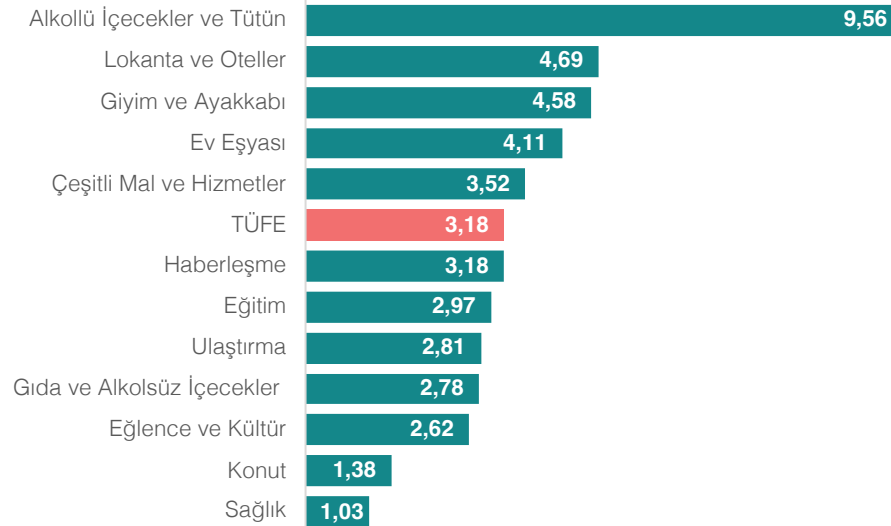
Kaynak: TÜİK

Enflasyon (TÜİK)

“Alkollü İçecekler ve Tütün Grubunda Aylık %9,56 Artış”

TÜFE ana harcama grupları itibarıyla nisan ayında bir önceki aya göre en az değişim gösteren ana grup %1,03 ile sağlık iken en fazla değişim gösteren ana grup ise alkollü içecekler ve tütün oldu.

TÜFE Ana Harcama Gruplarına Göre Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2024



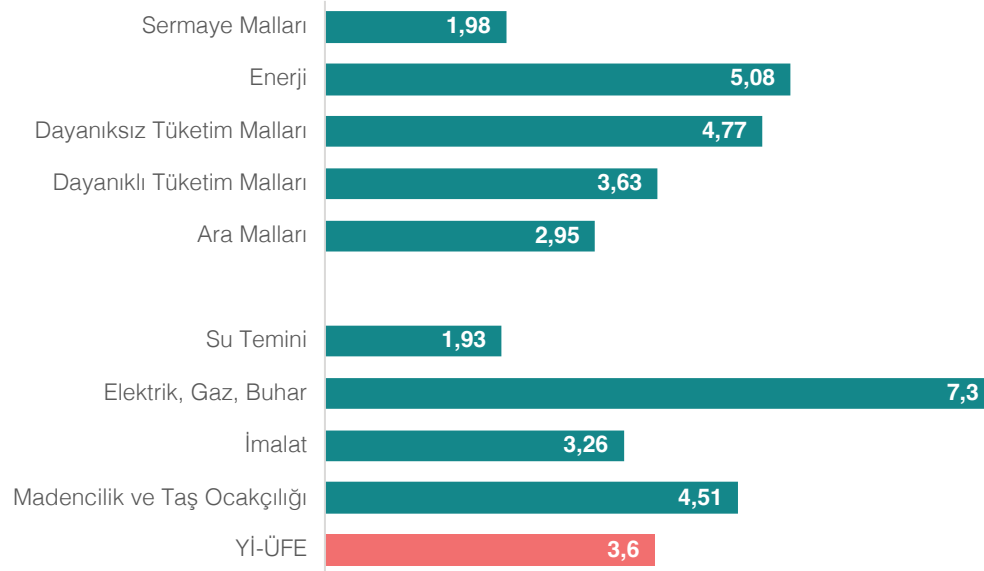
Kaynak: TÜİK

Enflasyon (TÜİK)

“Enerji Grubunda Aylık %5,08 Oranında Artış”

Sanayinin dört sektöründe aylık değişimler; elektrik, gaz ve buharda %7,3, madencilik ve taş ocakçılığında %4,51, imalatla %3,26 ve su temininde %1,93 artış şeklinde gerçekleşti.

Yİ-ÜFE Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2024



Kaynak: TÜİK

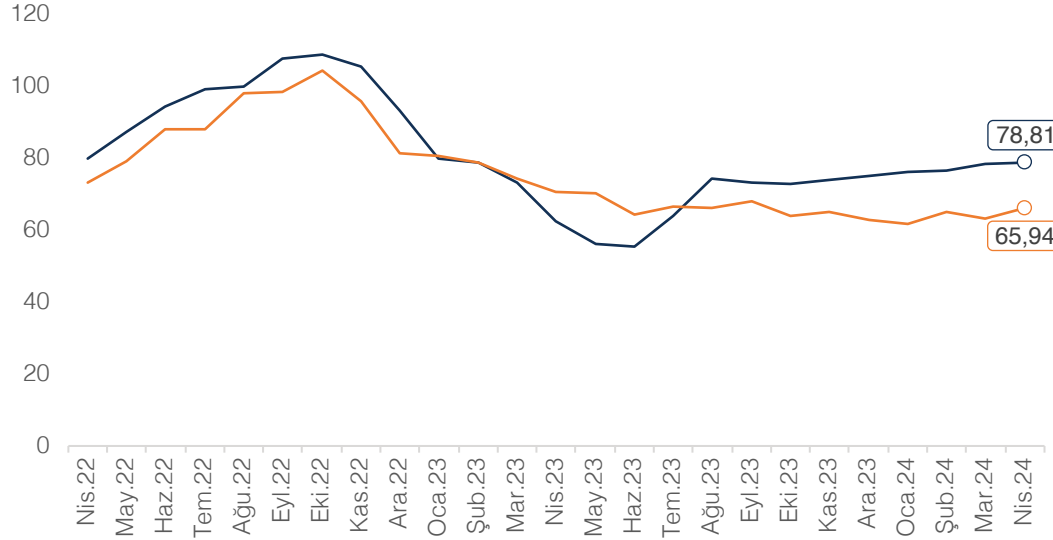
Enflasyon (İTO)

“İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksinde Yıllık %78,81’lik Artış”

Perakende fiyatları yansıtan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi 2024 nisan ayında bir önceki aya göre %4,89, bir önceki yılın aynı ayına göre %78,81 arttı.

Toptan eşya hareketlerini yansıtan Toptan Eşya İndeksi ise bir önceki aya göre %4,87, bir önceki yılın aynı ayına göre %65,94 oranında artış kaydetti.

İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi ve Toptan Eşya İndeksi



Kaynak: İTO

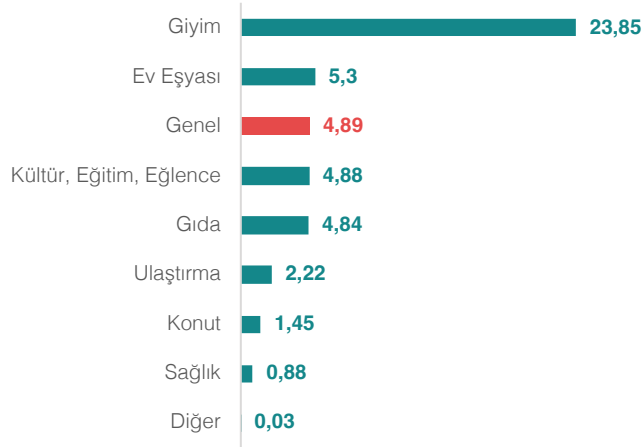
Enflasyon (İTO)

“Giyim Harcamalarında Aylık %23,85 Artış”

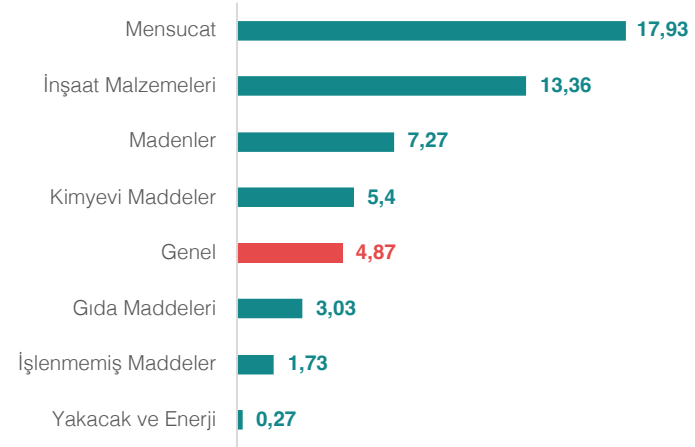
İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi harcama gruplarına göre aylık değişim oranlarında giyim %23,85 artış ile ilk sırada yer aldı. Giyimi %5,3 ile ev eşyası grubu izledi. Toptan Eşya Fiyatları İndeksinde ise bir önceki aya göre mensucat grubunda %17,93 artış görüldü. Yakacak ve enerji grubu ise %0,27 artış ile en alt sırada yer alıyor.

Nisan Ayında Gruplar İtibarıyla Aylık Değişim Oranları

İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi



Toptan Eşya Fiyatları İndeksi



Ekonomik Güven Endeksi

“Ekonomiye Güven Geriledi”

Ekonomik güven endeksi nisan ayında %1 azalarak 99 değerini aldı. Alt endekslerin geçen aya göre değişimlerine bakıldığında reel kesim güven endeksi ve inşaat sektörü güven endeksinin sabit kaldığı, hizmet sektörü güven endeksinin ise azaldığı görülüyor.

Bir önceki aya göre nisan ayında tüketici güven endeksi %1,4 artarak 80,5; perakende ticaret sektörü güven endeksi %1,9 artarak 115,5 değerini alırken hizmet sektörü güven endeksi ise %2,8 azalarak 117,1 değerini aldı. İlgili ayda reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi değişim göstermeyerek 103,5 olurken inşaat sektörü güven endeksi de sabit kalarak 88,6 değerinde açıklandı.

Ekonomik Güven Endeksi, Alt Endeksleri Ve Değişim Oranları, Nisan 2024

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Mart	Nisan	Mart	Nisan
Ekonomik Güven Endeksi	100	99	1	-1
Tüketici Güven Endeksi	79,4	80,5	0,02	1,4
Reel Kesim Güven Endeksi	103,5	103,5	1,5	0
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	120,4	117,1	1,5	-2,8
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	113,3	115,5	-1	1,9
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	88,6	88,6	-3,6	0

Ekonomik güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.
Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır.

Kaynak: TÜİK

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE)

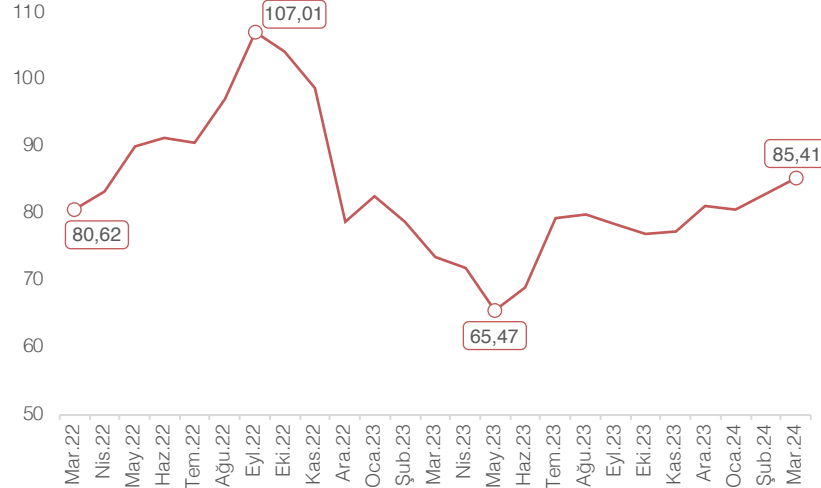
"H-ÜFE'de Yıllık ve Aylık Bazda Artış"

H-ÜFE 2024 Mart ayında bir önceki aya göre %3,64, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %85,41 artış gösterdi. On iki aylık ortalamalara göre ise artış %78,09 oranında yaşandı. Bir önceki yılın aynı ayına göre ulaştırma ve depolama hizmetlerinde %78,53, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %90,25, bilgi ve iletişim hizmetlerinde %91,35, gayrimenkul hizmetlerinde %71,21, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde %96,31, idari ve destek hizmetlerde ise %97,65 artış gerçekleşti.

Yıllık H-ÜFE'ye göre 9 alt sektör daha düşük, 18 alt sektör daha yüksek değişim gösterirken aylık H-ÜFE'ye göre 18 alt sektör daha düşük, 9 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi.

H-ÜFE Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Yıllık Değişim Oranı (%), Mart 2024

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE), ülke ekonomisinde üretimi yapılan hizmetlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir.



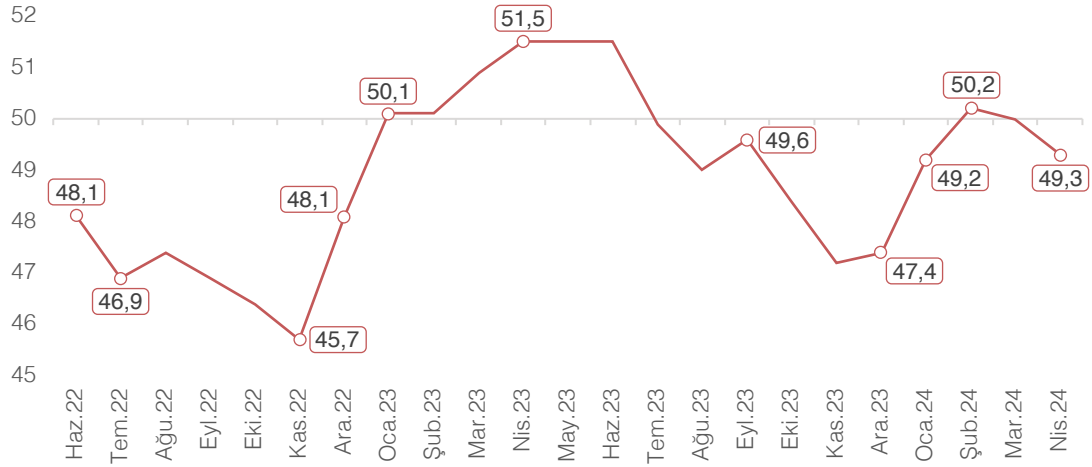
İSO Türkiye İmalat PMI

“Türkiye İmalat PMI Nisan Ayında Eşik Değerin Altında Kaldı”

Mart ayında 50,0 gerçekleşen manşet PMI, nisanı 49,3 seviyesine gerileyerek eşik değerin altına indi. Nisan ayında yeni siparişlerin zayıflamasının üretimde yeniden yavaşlamaya neden olduğu görüldü. Ancak yeni siparişlerde devam eden ivme kaybı ve üretimde yaşanan zayıflamaya karşın firmalar stok artırımına yönelik satın alma faaliyetlerini hızlandırdı.

İSO Türkiye İmalat PMI, imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış bileşik bir performans göstergesidir. 50 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde iyileşmeye işaret etmektedir.

Türkiye İmalat PMI



Kaynak: İSO

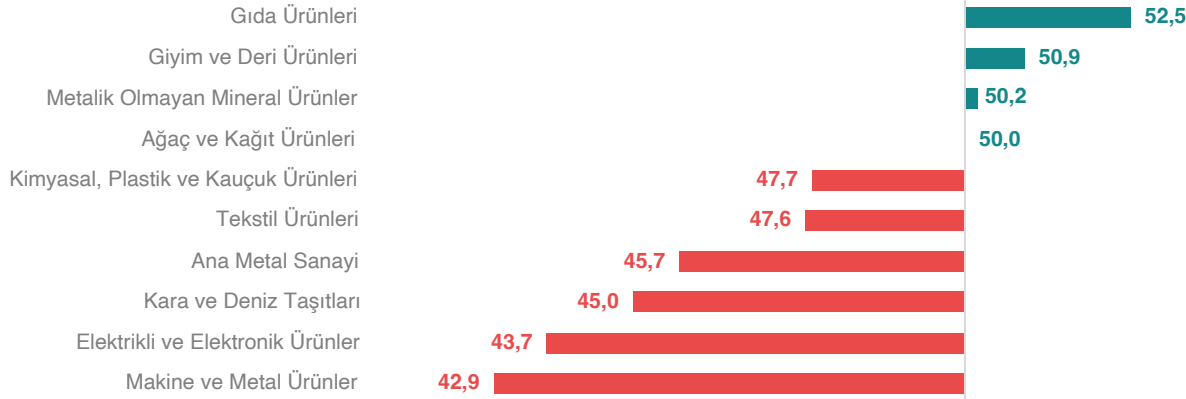
İSO Türkiye İmalat PMI

“Nisan Ayında En İyi Performans Gösteren Alt Sektör Gıda Ürünleri”

İSO Türkiye Sektörel PMI raporuna göre nisan ayında sektörlerin genelinde durgun talep koşulları devam ederken üretim ve yeni siparişlerdeki zayıflamaya karşın istihdam tarafında olumlu gelişmeler yaşandı. Bu bağlamda nisan ayında on sektörden beşinde çalışan sayısı artışına gidildiği görüldü.

Gıda ürünleri, üretimde en fazla artış sağlayan alt sektör olma unvanını son üç aydır elinde tutuyor. Öte yandan sektörün, nisan ayında yaşanan güçlü artış ile birlikte geçen yılın haziran ayından bu yana üretimdeki en yüksek değere ulaştığı kaydedildi.

Türkiye Sektörel PMI Anketi, Nisan 2024



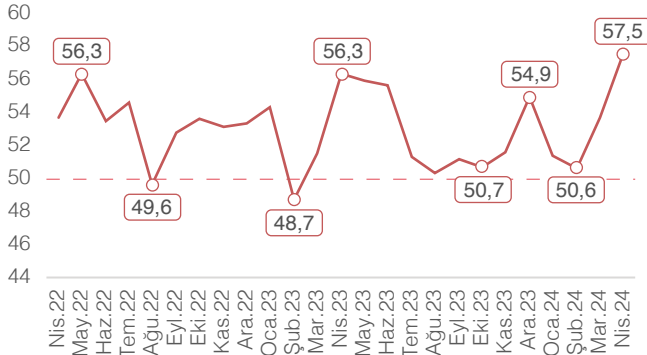
MÜSİAD SAMEKS

"SAMEKS, Referans Değer Üzerindeki Yükselişini Sürdürüyor"

2024 yılı nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 3,5 puan yükselişle 57,5 değerine ulaştı. Referans değer üzerindeki yükseliş seyrini nisan ayında da sürdürdü.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, önceki aya göre 5,5 puan artış kaydederek 58,2 seviyesine yükseldi. Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi ise önceki aya göre 5,0 puanlık artış ile 59,7 seviyesine ulaştı. Hizmet sektöründe yaşanan artışta firmaların girdi alım faaliyetlerindeki canlanma ile birlikte iş hacminin genişlemesi etkili oldu. Sanayi sektörü ise yeni siparişlerdeki artışın etkisi ile mart ayındaki olumlu görünümü sürdürdü ve son 11 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.

SAMEKS Bileşik Endeksi

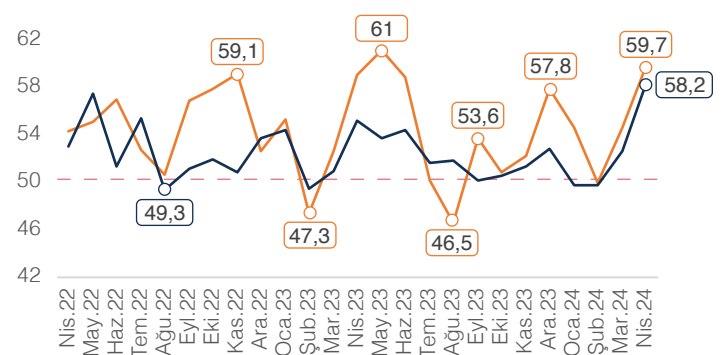


— SAMEKS Bileşik Endeksi

Kaynak: MÜSİAD

SAMEKS verilerinden hareketle hem imalat sanayinin hem de hizmetler sektörünün yönü önceden görülebilir.

SAMEKS Sanayi ve Hizmet Endeksleri



— SAMEKS Sanayi — SAMEKS Hizmet

Kaynak: MÜSİAD

Turizm İstatistikleri I. Çeyrek

“Turizm Gelirinde %5,4'lük Artış”

Ocak, şubat ve mart aylarından oluşan I. çeyrekte turizm geliri bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %5,4 artarak 8 milyar 784 milyon 800 bin dolar gerçekleşti. Turizm gelirinin %21'i Türkiye'yi ziyaret eden yurt dışı ikametli vatandaşlardan elde edildi. I. çeyrekte yapılan harcamaların 7 milyar 775 milyon 627 bin dolarını kişisel harcamalar, 1 milyar 9 milyon 174 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Türkiye'den çıkış yapan ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %10,1 artarak 9 milyon 10 bin 90 kişi olarak gerçekleşti. Ziyaretçilerin %21,6'sını 1 milyon 942 bin 94 kişi ile yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturdu. I. çeyrekte Türkiye'den çıkış yapan ziyaretçilerin gecelik ortalama harcaması 93 dolar, yurt dışında ikamet eden vatandaşların gecelik ortalama harcaması ise 64 dolar oldu. İlgili dönemde turizm geliri içerisindeki yeme içme harcamalarının payı %22,6, uluslararası ulaştırma harcamalarının payı %16,7, paket tur harcamalarının payı ise %11,5 olarak kaydedildi.

Turizm Geliri Ve Ziyaretçi Sayısı, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2024

	Çıkış Yapan Ziyaretçiler (Yurt Dışı İkametli)		
	2023 I	2024 I	Değişim Oranı* (%)
Turizm Gideri (Bin ABD \$)	8.334.167	8.784.800	5,4
Kişi Sayısı	8.181.566	9.010.090	10,1
Kişi Başı Ortalama Harcaması (Bin ABD \$)	1.019	975	-4,3
Gecelik Ortalama Harcama (Bin ABD \$)	84	93	10,6

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır

Kaynak: TÜİK

Turizm İstatistikleri için 2022 yılında gerçekleştirilen revizyonun devamı niteliğinde olan 2024 yılı revizyonu ile Emniyet Genel Müdürlüğünden alınan gününbirlik ziyaretçilere ilişkin verinin kullanımına başlanmış, ziyaretçilerin kullandıkları sınır kapısı türü (deniz, demir, hava, kara) ayırımında hesaplamalar yapılmış ve örnekleme tasarımı güncellenmiştir. Söz konusu revizyon 2012 yılından 2023 yılını kapsayacak şekilde uygulanmıştır.

Turizm İstatistikleri I. Çeyrek

“Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaşlarda %18,4'lük Artış”

Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşların harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı çeyreğine göre %11,3 artarak 1 milyar 779 milyon 649 bin dolar kaydedildi. Bu harcamaların 1 milyar 444 milyon 620 bin dolarını kişisel harcamalar, 335 milyon 30 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

I. çeyrekte yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %18,4 artarak 2 milyon 449 bin 225 kişi olurken bu vatandaşların kişi başı ortalama harcaması 727 dolar düzeyinde gerçekleşti. Ziyaretçilerin geliş nedenlerinin %46'sını gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler oluşturdu. İkinci sırada %31,3 ile akraba ve arkadaş ziyareti, üçüncü sırada ise %9,6 ile alışveriş amaçlı ziyaret yer aldı.

Turizm Gideri ve Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaş Sayısı, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2024

	Giriş Yapan Vatandaşlar (Yurt İçi İkametli)		
	2023 I	2024 I	Değişim Oranı* (%)
Turizm Gideri (Bin ABD \$)	1.598.920	1.779.649	11,3
Kişi Sayısı	2.069.229	2.449.225	18,4
Kişi Başı Ortalama Harcaması (Bin ABD \$)	773	727	-6,0

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır

Kaynak: TÜİK

iTOSAM



İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi



itokurumsal



www.ito.org.tr